

PPP Algemene Vergadering
21 oktober 2006

Reumatoïde Artritis: een update
R. Westhovens

- I. Infectierisico
- II. Vaccinaties bij RA
- III. Comorbiditeit
- IV. Meetinstrumenten: HAQ, DAS
- V. Systeemmanifestaties van RA
- VI. Neurologische complicaties van TNF-blokkade

I. Infectierisico

- Een patiënt met RA heeft een verhoogd infectierisico
- Het verhoogd infectierisico neemt nog toe naarmate de ziekteactiviteit toeneemt
- Medicatie kan een factor zijn in het verhoogd infectierisico bij een patiënt naast andere factoren als roken, wondjes, slechte hygiëne...
- Patiënten met prothesen dienen preventief antibiotica te nemen bv. bij ingrepen in een besmet milieu (cfr. Zoals bij hartkleppen)

I. Infectierisico - vervolg

- Corticoïden geven aanleiding tot een verhoogd infectierisico
- TNF blokkade geeft aanleiding tot een verhoogd infectierisico (dosis-,productafhankelijk ?)
- TNF blokkade is een risico voor TBC reactivatie
- TNF blokkade, MTX, ... spelen een rol in virale reactivaties (zona, EBV, ...) en geven een verhoogd risico op opportunistische infecties (pneumocystis)

I. Infectierisico - besluit

- Medicatie maar ook de ziekte zelf en andere factoren geven een verhoogd infectierisico
- Preventie is cruciaal (wondjes vermijden, snel behandelen van infecties, niet roken, ...)
- Koorts, maar ook minder specifieke tekens zoals algemene achteruitgang kunnen een teken van infectie zijn en dienen snel en intensief geëvalueerd en behandeld

II. Vaccinaties bij RA

- Vaccinaties bij “immuungecompromitteerde” personen zijn nuttig, ook bij RA
- De “opbrengst” van vaccinaties bij RA patiënten onder steroïden (hogere dosis) is iets minder maar vaccinaties blijven nuttig
- TNF blokkade is een formele contraïndicatie voor vaccinaties met “levende” vaccins zoals Gele Koorts
- Patiënten onder TNF blokkade reizen dus best niet naar landen waar Gele Koorts endemisch is

III. Comorbiditeit

Hieronder verstaan we andere gezondheidsproblemen die ook (of zelfs nog meer dan bij niet-RA patiënten) aandacht nodig hebben

- Bv:
- Osteoporose (al dan niet cortisone-geïnduceerd)
  - Cardiovasculair risico is verhoogd bij RA patiënten en is hoger hoe slechter gecontroleerd de ziekteactiviteit is

III. Comorbiditeit - Besluit

- Comorbiditeit verdient meer aandacht bij RA-patiënten. Gezondheidsbevorderende maatregelen zoals niet roken, gezonde voeding, ... zijn cruciaal
- Huisarts blijft centrale rol spelen
- Specifieke preventiemaatregelen naar osteoporose, cardiovasculair risico...toe zijn aangewezen

IV. Meetinstrumenten: Meten is Weten

HAQ (Health Assessment Questionnaire)

= functionele vragenlijst

- HAQ wordt bepaald door een mix van inflammatie en gewrichtsschade alsmede psychosociale factoren
- HAQ is in begin van ziekte bepaald door inflammatie en bij gevorderde ziekte ook door gewrichtsschade
- Hoe hoger de HAQ (hoe slechter de functie)... hoe meer de kosten verbonden aan RA, hoe groter de statistische kans op vervroegd overlijden...

IV. Meetinstrumenten: Meten is weten

DAS (Disease Activity Score)

= ziekteactiviteit

- DAS is een gewogen instrument bepaald door pijnlijke, gezwollen gewrichten, een globale patiëntenscore (VAS) en ontstekingsstekens in het bloed
- Hoe langer een hogere DAS... hoe meer gewrichtsschade in de toekomst in klinisch trials. De DAS dient dus zo laag mogelijk te komen bij behandeling
- In de dagelijkse praktijk blijken patiënten die gevolgd worden met regelmatige formele DAS metingen het beter te doen dan diegene die niet formeel gemeten worden

V. Systememanifestaties van RA

= aantasting buiten de gewrichten

- Sicca of Sjögren
- Bloedarmoede
- Reumatoïde noduli
- Pleuritis, pericarditis
- Interstitieel longlijden
- Vasculitis
- Episcleritis
- (lever, nier, ...)

V. Systeemmanifestaties - vervolg

- RA noduli zijn geassocieerd aan andere orgaanaantastingen
- Hoe hoger reumafactor, hoe meer systeemaantasting
- Systeemmanifestaties zijn soms verdoken
- Systeemmanifestaties zijn geassocieerd met slechtere prognose
- Er is geen evidentie dat TNF blokkers de systeemaantasting verminderen

VI. Neurologische complicaties van TNF blokkade

- Neurologische complicaties van RA zijn zeldzaam. Mononeuritis multiplex is een zeldzame vasculitiscomplicatie
- TNF blokkers kunnen auto-immuniteit induceren
- Demyeliniserende aandoeningen (MS-like verschijnselen) zijn zeer zeldzaam beschreven tijdens TNF blokkade